

[Nørlund.]

tingets 35 Aars Valgretsaldere noget, som fuldstændig savner sin Lige i en hvilken som helst europæisk Forfatning. Det, der kom nærmest dertil, var Pilsudskis Polen, som havde et Senat med Valgretsaldere 30 Aar, men hvis vi holder os til Andenkamrene, altsaa her i Landet Folketinget, og sammenligner Valgretsaldere dertil, vil man ogsaa faa et meget slaaende Billede paa, hvordan vi er sakket agterud i Udviklingen. Allerede før Krigen var vi langt bagefter. Der var kun et eneste Land ud over Danmark, som havde 25 Aars Valgretsaldere, nemlig Holland, og det har til og med en Bestemmelse i Grundloven, hvorefter Valgretsaldere skulde ligge over 23 Aar, saadan at der altsaa uden Grundlovsændring kan ske en Nedsættelse til de 23 Aar. Saa vidt jeg er orienteret, beskæftiger man sig ogsaa i det hollandske politiske Liv med en Nedsættelse af Valgretsaldere, i hvert Fald til de 23 Aar, men da der sandsynligvis bliver Tale om en omfattende Forfatningsændring, er det muligt, at man ogsaa gaar længere ned endnu. — Næst i Rækken kommer Finland med 24 Aars Valgretsaldere til Rigsdagen, men samtidig har man i Finland 21 Aars Valgretsaldere til Kommunevalg. — I Pilsudskis Polen blev der i 1935 gennemført en Forfatningsændring, hvorefter Valgretsaldere sættes op fra 21 til 24 Aar, og det kan maaske ogsaa i nogen Grad give et Fingerpeg om, hvorfra den bestemte Stillingtagen til Valgretsalderens Højde stammer. — 23 Aars Valgretsaldere har man i Norge og i Sverige. I Norge har man samtidig de 21 Aar til Kommunevalgene, og i Sverige besluttede Regeringen i Sommer, saa vidt jeg er orienteret, at nedsætte Valgretsaldere til Kommunevalgene til 21 Aar samtidig med Ophevelse af visse andre Indskrænkninger.

Men langt det overvejende Flertal af de europæiske Lande har og har allerede længe haft en Valgretsaldere paa 21 Aar. I England har man haft det siden 1918, og det er dog gaaet alligevel. I Frankrig har man ogsaa haft det længe. Ogsaa der beskæftiger man sig med Forfatningsreformer, og de Tal, der nævnes for Valgretsaldere i den nye Forfatning, er 18 eller 20 Aar. — I Belgien har man 21 Aars Valgretsaldere, og i Italien har man haft det siden forrige Krig. I Tjekkosllovakiet havde man 21 Aars Valgretsaldere før Krigen, men er nu nede paa 18. — I det gamle Østrig havde man, før Hitler overfaldt Landet, ogsaa 21 Aar og ligeledes i Irland. 20 Aars Valgretsaldere

har man i Schweiz og 18 Aars Valgretsaldere i Sovjetunionen, Jugoslavien og andre Lande.

Det, som jeg synes man maa lægge Mærke til ved at se paa disse Tal, er, at der i hele Europa er foregaaet og foregaar en Udvikling, der udvider Befolkningens demokratiske Rettigheder i denne Retning. Der er overalt en Tendens til at nedsætte Valgretsaldere, og det er tydeligt 21 Aars Valgretsaldere, der er mest udbredt og almindelig. Jeg synes, det er paa denne Baggrund, man maa se Argumentet om, at dansk Ungdom ikke er moden nok til at have Valgret. Man indrømmer, at Ungdommen muligvis nok har en Mening om sine egne Livsvilkkaar, men denne Mening er uden Betydning.

Jeg synes, at man heroverfor maa stille det Spørgsmaal, om Danmarks Ungdom da er saa meget ringere end alle andre Landes Ungdom. Selv om man før i Tiden har kunnet hævde et saadant Standpunkt, synes jeg dog, man burde have lært saa meget af de sidste 5 onde Aar, at al Frygt i saa Henseende maatte forsvinde. Det er altid farligt at argumentere med, at Visdom er noget, der kommer med Alderen. I saa Fald var mange Ting maaske nemmere, men det er jo saadan, at ogsaa ældre Personer kan fejle. Den højtærede Statsminister har da indrømmet, at han har taget fejl i et saa vigtigt Spørgsmaal som Sabotagen. Dengang var det dog Ungdommen, der havde Ret i sin Indstilling, og jeg synes, det er en besynderlig Afslutning paa denne „Meningsudveksling“, at den Part, der havde Ret i et saa afgørende politisk Spørgsmaal, bliver erklæret politisk umyndig.

Det er for mig noget af det væsentligste i hele Behandlingen af denne Sag, og jeg maa sige, at Regeringens Behandling af den oprører mig paa det dybeste. Nu har Danmarks Ungdom gennem store Ofre og store Lidelser vist sig som saa gode og ansvarsbevidste danske Borgere som nogen. Vel opfattede den ikke Ordet Ansvar paa den Maade, paa hvilken det alt for ofte blev brugt i officielle Proklamationer, hvor ansvarlig Optræden efterhaanden blev gjort ensbetydende med Daadløshed, men de handlede under Ansvar for Landets og Folkets Fremtid. Det Ansvar bød dem stundom at holde inde, men ogsaa at slaa til, naar Tiden var til det, og de slog til paa Trods af mange af dem, der i Dag er deres unaadige Dommere, og de fik Ret og baadede derigennem os alle vel.

Paa denne Baggrund forekommer det mig saa uværdigt, at man gør Valgretsaldere til et partipolitisk Stridsspørgsmaal, ja,